

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal jutányos áron közöl.
Nyílttér garmond soronként 60 fillér.

Vélemény

az ipartörvény tervezetről.

Szerényi József hatalmas műve, az új ipartörvény tervezete alakilag a világ egyik legterjedelmesebb ipartörvénye volna. Hat címből áll, mely negyvenegy fejezetre és nyolcszázötvenhét szakaszra oszlik. Ha most ehhez hozzávesszük majd az e törvény alapján kibocsátandó rendeleteket, úgy a paragrafusok oly tengerárja fogja ezt az országot elönteni, amelybe belefut minden iparhatóság, ipartestület. A német birodalmi törvény 155 §-ból, a 166 pótszakasszal együtt 321 (a miénknél 496-el kevesebb) szakaszból, az osztrák ipartörvény 152, a 128 pótszakasszal együtt 280 szakaszból (a miénknél 537-el kevesebből) áll.

A javaslat ily szerkesztési célja szép. Azt célozza, hogy az iparra vonatkozó törvények együtt legyenek. Azonban ez gyakorlatilag kivihetetlen. Mi magunk is ideálisnak tartanánk oly állapotot, amelyben az egy hivatási vagy foglalkozási ágra nézve az összes szabályzatok egy kódexben foglalhatnának össze, azonban ez nem lehetséges. És így csak örvendünk, ha már eleve elejtetik a javaslat egyik-másik részét.

Hazánkban különösen is óvatosságnak kell lennünk, mert jogi életünk alapját képező általános polgári törvénykönyv csak most van az előkészítés stádiumában, több fontos törvényünk revíziójának pedig csak gondolatáig jutottunk.

De különös óvatosságot parancsol a helyzet akkor, midőn teljesen új eszmék és intézmények megvalósítását tervezzük. Ezekben pedig főként gazdag a javaslat. Az új ideák, modern részletek egész tárházát rejti magába a 817-es szakasz.

Nem egy, de számos kornak is elegendő volna, ha azoknak egyikét másikat megtudná valósítani.

Bármiként szép és tetszetős tehát egy nagy ipari kódex, amely még a külföldön sem megoldott kérdéseket óhajt megoldani s bármiként is felkelti a haladás vágyát, hogy az európai nemzetek sorában ne mindig hátrul járjunk, mégis le kell tennünk a javaslatban foglalt ipartörvény teljes megalkotásáról és megalkotásának legégetőbb hiányok pótlásával s a jövőnek fenntartani a nagy alkotásokat.

Addig pedig érleltessenek a javaslat eszméi a közvéleményben alakilag is oly nagy alkotásról le kell mondanunk. Így a nagy kódex hátrányai kézenfekvők.

Nincs se szüksége, se indoka annak, hogy az ipartörvény keretében rendeztessék az iparoktatás minden részlete. Az iparoktatás önmagában is oly fontos, hogy megérdemel külön törvényt. Nincs helye itt, hanem szintén külön törvényben, a munka közvetítés ügyének (XXV—XXVIII. fej.) a sztrájk-jog kérdése is másutt rendezendő. Ugyancsak nem terhelendő meg az ipartörvény az ipari bíróságok (XXVIII. fej.) itt való rendezésével.

Nekünk ipartörvényre van szükségünk, nem pedig az összes ipari, kereskedelmi és munkáskérdések, izzó kohón át nem ment szociális problémák elméleti tankönyvére.

Oly ipartörvényre van szükségünk, amely eltérne a külföldi és hazai sablonoktól, csupán a következőket tartalmazza:

- I. Az iparosokról.
- II. Ipartestületekről.
- III. A segédszemélyzetről.
- IV. A kereskedőkről.
- V. Az iparhatóságokról.

Minden, ami nem szorosan ide tartozik, mellőzendő és külön ipartörvényvel rendezendő.

Ugy a közönség, mint a hatóság ugyanis az ipartörvénytől várják a következő kérdésekre a feleletet:

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-,

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit.

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet.

-14

Az Igazgatóság.

TARCA.

AZ IDEÁL.

Irta: Paul Aréne.

Vannak fiatal nők, kik első látásra megdobogtatják szívünket s lázas izgatottságba hoznak bennünket. Az én eszem és józan okosságom is egyszerre oda lett, amint egy este a kávéház előtt ülve, egy fiatal leányt láttam előttem elhaladni. Felugrottam és követtem őt.

Nem volt egyedül. Egy feketébe öltözött idősebb nő ment vele. Ugyan ki lehet? Egy kirakat előtt megállottak. Megszólítsam őket? Nem mertem. Tovább sétáltak. Egyszerre, nem tudom hogyan, eltűntek előlem, mintha csak a föld nyelte volna el őket.

Futottam, mint a bolond, könyökeimmel törve magamnak utat a járókelők közt, nem törődve kifakadásaimmal; majd visszafordultam, berontottam egy pár kávéházba, bebámészkodtam az üzletekbe. Semmi!

A gondolat, hogy elvesztettem a bájos teremtés nyomát, irgalmatlanul gyötört. Végre nagy örömmel, újra megpillantottam őket. Most már erősen feltettem magamban, hogy bármibe kerül is, megtudom, hogy kicsodák.

Miután ide-oda ödögöltek a Montmarte külvárosban, felhaladtak a Martyrs utcán. A lánykának kurta szoknyája volt s így látnom lehetett a finom bokáit. Egy izben egész közel léptem hozzá és hozzá értem. Hátra fordult. Láttam kék szemeit, rózsás ajkát . . . Oh, minő gyönyör! . . . Végre egy ház előtt megállottak s becsengettek. Most már tudtam, hogy ott laknak.

Másnap reggel már ott voltam azzal az ürügygel, hogy egy kiadó lakást nézek meg. A házmesternéhez fordultam. Minő megera! Bandzsál szemekkel, tátott szájjal, melyből sárga fogai kilátszottak. Azt mondtam neki, hogy tetszik nekem a megnézett lakás, majd egy ezüst pénzdarabot csusztatva kezébe, kérdezősködni kezdtem tőle.

Oh, minő boldogság fogott el, mikor habozás nélkül kijelentette, hogy ismeri a

leírt leánykát. Valóban ott lakik az édes anyjával, egy művésznék az özvegyével, kit sok csapás ért. Becsületes, tisztességes népek, nem éneke azonban valami jó módon s bizonyára nem ártana nekik, ha akadna egy jó barátjuk, ki anyagilag támogatná őket. Isteni házmesternő! Mennyire hálálkodtam a szavaiért!

— De, tette hozzá; miután nagyon tisztességes nők, nem szabad elhamarkodni a dolgot . . .

Beláttam, hogy igaza van s másnap egy hatalmas virágbokrétaival állítottam be s megbiztam a házmesternőt, vigye föl az én szép ismeretlenemnek anélkül, hogy kilétemet elárulná neki.

A virágokat bonbonok, majd könyvek, illatszerek, egy kosár finom bor, mért hallottam, hogy a leányka egy kissé gyöngé, ékszer stb. követte. Kedvemet leltem benne, hogy minél szaporábbak legyenek titokzatos hódolataim; valóságos Ezeregyéjszakának képzeltem a dolgot. Alig értesültem valamely ajándék időszerű voltáról, mikor este már

I. Ki lehet iparos, milyen ipart lehet, hogyan gyakorolhatja iparát ;

II. Milyen szervezetbe kell az iparosnak tartozni (ipartestület), hogyan kell e szervezetet kormányozni, a vitás kérdéseket elintézni ;

III. Ki lehet tanonc, ki lehet segéd, munkás, milyen legyen a munkásszerződés alapja, a munkaidő ;

IV. Ki lehet kereskedő, tanonc, segéd ezek munkásszerződése, munkaidéje ;

V. Minő legyen az iparhatóság, ennek eljárása, a törvény végrehajtása.

Ha egy törvény ezekre megadta az utbaigazítást, az jó törvény. És így, a javaslat mellőzésével, e rendszer szerint kell új törvényjavaslat.

Ujdonságok.

— Községi közgyűlés. E hó 1-én tartotta áprilisi rendes közgyűlését községünk képviselőtestülete, elég gazdag és változatos tárgysorozattal. A levegő ezuttal — különösen némely tárgynál — elég puskaporos volt, azonban dacára ennek, éppen olyan békés volt a végezet, mint akár a sippal-dobbal kászolódtott szerb háborúé.

Tárgysorozat előtt interpelláció olvastatott föl, melyben kérdőre vonatott az előljáróság, hogy miféle igazolványt állított ki egyik áll. tanító részére, aki azzal van meggyanusítva, hogy magyarán kimondva: kokszot lopott az iskola készletéből. — A bíró legott megfelelt rá azzal, hogy oly értelmű bizonyítványt állított ki, melyszerint amióta a népiskolák államosítva vannak, az iskola fűtésére bevásárolt anyagot az igazgató veszi át s az iskolaszolga kezeli a raktárt, az felelős érte. Az illető tanító tehát semmi módon sem lophatott volna kokszot a zárt pince-raktárból. Az államosítás előtti időkben pedig mindegyik tanító általánynak kapott az iskola-terem fűtésére, bizonyos mennyiségű kokszot, szenet vagy szalmát, amikor tehát a netalán megtakarított fűtőanyaggal szabadon rendelkezett; persze viszont az iskola-termeknek akkor is melegeknek kelle lenniök, amikor nagyobb hidegekten az általánynak nem volt elegendő. Soha nem vonta kérdőre senki a tanítókat, hogy ilyen esetben mi uton pótolta a szükségletet? — tehát korrektül járt el bármely tanító, ha az esetenként megtakarított fűtőanyagot hazavitte. — Bezzeg nincsen megtakarítás ami-

óta szabad tüzevalója van az államosított iskolának, mert nem áll különös érdekében egy tanítónak sem a fogyasztás ellenőrzése. Nem lopják el most sem a kokszot. Nem azért kell több, hanem több kell azért, mert hiányzik a fölhasználáshoz fűzőtt érdek. A közgyűlés tudomásul vette a felvilágosítást, nem azonban az interpelláló képviselő ötödmagával. — Hát hiszen, t. képviselő urak, szép dolog az, amikor valaki kötelességszerűleg örökdió a község vagyona fölött s ostromozza alkalom adtán a netaláni visszaélést. De hiszen ebben az esetben borus napnál világosabb a meghurcolt koksz rémtörténete; nem kellene tehát minden áron botrányt csinálni az ilyen meggyanusítással, ilyen — valószínűleg személyes éli — meggyanusításnak a közgyűlés elé való hurcolásával? Mert a közügyek templomából, a község tanácsterméből minden személyes gyűlölködésnek távol kellene maradni.

Áttérvén a kifizűtt tárgyakra, elhatározta a közgyűlés, hogy:

1) Megszerzi a betétszerkesztési telekkönyvek teljes másolatait s azok változását állandóan nyilvántartja.

2) A szentes-mindszenti átkelesi utszakasz esedékesnek állított kiépítése költsége fele részét akkoron hajlandó fizetni a község, ha a nyert ígéret és kikötött föltételek szerint a vásárhelyi irányu átkelesi szakasz is ki leszén építve.

3) A község mai pénzügyi viszonyai nem engedik meg, hogy a Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesületbe állandó fizetési kötelezettséggel belépjen.

4) Csongrádvármegye közgyűlése jóváhagyta a pénztári ellenőri állás szervezését, a községi orvos tartást, a községi orvosnak megállapított lakpénzt, a megállapított halottkémii díjakat, a községi szülésznök létszámára és fizetésére vonatkozó határozatokat, végül a községi pénzeknek ez évben leendő elhelyezése tárgyában hozott határozatot.

5) A magánfelek postaküldeményeinek átvételét ezentul 4 tisztviselő igazolhatja.

6) Pölös József és társainak a nyomási földekre csősz fogadása iránti jelentése tudomásul vétetett, de a csőszbér beszédésébe a község nem akar avatkozni.

7) A felső-vendéglőnek és az ápodai iskolának egy lakásnak haszonbérleti szerződése jóváhagyott.

8) Korom Lajos és társai haszonbérkülönbözet elengedési iránti kérvényüknek eligazításával az előljáróság bizott meg.

9) Az előljáróság a község belterületéről a csordajárára lecsapódó libák visszatartására egy sodronyfonatu könnyű kerítés alkalmazását ajánlotta. A képviselőtestület nem járult hozzá.

10) A munkásházépítő bizottságba 3 tag

helyett a régi bizottság összes tagjait megválasztották.

11) A munkáslakások részére megvásárolt parcellákból fönnmaradó területeket a házépítő-bizottság a község által kívánta megvásárolni. De a képviselőtestület a javaslatot visszaadta a bizottságnak részletes javaslat-tétel céljából.

12) Végül jóváhagyott a munkásház-helyekhez megszerzett néhány parcella adásvételi szerződése.

Mire déli 12-öt harangoztak, szét is osztottak a község atyái.

— Sorshuzás a munkásházakra. Munkásházatelepünk ügyei a legutóbbi héten alig haladtak valamit előre. Dobszó adta hírül, hogy tegnap, szombaton délelőtt már megtartható lesz a sorshuzás, de ez bizony elmaradt, mert a tekkijelölés nem volt még ez időre befejezve, noha két-három inzsellér is dolgozott rajta. Hát hiszen tudjuk azt, hogy a jó munkának idő kell; meg hogy az inzsellér-munka rendszerint számitással jár, tehát lassu munka szokott lenni, de ezuttal nagyon fontos lett volna, hogy az érdekeltek minél előbb elfoglalhassák házhelyeiket. Mint értesülhettünk, a kifizűések a jövő hét első napjaiban lesznek csak befejezve s a sorshuzás valószínűleg 7-én tartatik meg. Azt is hallottuk, hogy az állami mérnök urak az alispán ur és a képviselőtestület által helyesbített eredeti tervtől néhol eltértek s ezek kigazítása késleltette a házhelyek kifizűését. Legyen bármikép, a házépítő bizottság dolga, hogy a házhelyek új tulajdonosaiknak most már mielőbb átadassanak. Mint tudjuk, a telep körül szükséges teendők ellátásával majdnem teljhatalommal lön a bizottság megbizva. Ha így van, akkor ez bizonyára tudni is fogja kötelességét.

— Állami jutalmak ipari munkásoknak. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy évenként bizonyos számú jutalmat ad, az iparkamarák javaslatára, olyan ipari munkásoknak, kik hosszú és hűséges szolgálattal és ezel párosult egyéb kiváló jó tulajdonságokkal erre érdemeket szereztek. A jutalmakból évenként öt esik a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére (Szeged, Hmvásárhely, Baja, Szabadka, Ujvidék, Zombor törvényhatósági városok, Csongrád és Bács-Bodrog vármegyék) és ezek rendszerint minden évben a karácsonyi ünnepek körül osztatnak ki megfelelő ünnepélyességgel. A kifizűtetett munkások mindegyike száz koronát és a jutalmazás indokait tartalmazó elismerő okmányt

ott termettem vele. Másnap aztán a jó házmesterné értesített az ártatlan leányka megdöbbenéséről, elragadtatásáról e mesés ajándékok láttára.

— Oh, uram, ismételte, tudja-e, hogy nevezik önt ott fenn? . . . Tündér királyfinak!

— Még nem mondott nekik semmit?

— Dehogy! Higyjen nekem, várja be a kedvező pillanatot, amely nem késhet már soká. De addig ne mutakozzék; mindent elrontana!

Tanácsait megfogadva, sohasem jártam arra abban az időben, mikor megláthattak volna a házmesternénél. Kora reggel jelentem meg s a fokhagymás büzü oduban hallgattam a pompás híreket, melyek egész lelkemet felderítették.

Egy napon így szólt hozzám a házmesterné:

— Azt hiszem, hogy ezek a nők, kik bizony nagyon szűken veszik ki részüket a földi örömeiből, épen nem vennék rossz néven, ha jegyet kaphatnának egy álarcos bábra . . . Ime itt a farsang . . . Ha szives lenne nagyságod jegyhez juttatni őket . . .

Eleinte haboztam meglepetésemben. De aztán elgondoltam, hogy ott talán magam is beszélhetnék velük álarc alatt, mint ismeretlen.

— Azt hiszem, hogy megtehetem, mondtam, Lássuk csak . . . jövő szombatra; a Paris-Palaceban nagy álarcos bál lesz . . .

— Oh, milyen boldogok lesznek! . . .

És ha még jelmezt is méltóztatik nekik küldeni . . . csak egyetlen egyet.

— Egy dominót?

— Igen, igen, azt . . . Dominót a kisasszonynak . . . Én takarítok nálok és látam, hogy a nagyságának van, de a kisasszonynak nincsen.

Másnap két belépő jeggyel egy színját-szó selyem-dominót küldtem még mindig névtelenül a Martyrs-utcaiba.

Ellenállhattam-e a kísértésnek, hogy elmenjek az álarcos bábra? Egy óra tájban léptem be dobogó szívvel Hol van ő? Kerestem az emberáradatban, szemügyre vettem az összes dominókat anélkül, hogy az ideálomét megpillanthattam volna. Barátaim magukkal vonszoltak; kényszerítettek, hogy pezsgőzzem velök. Cselhez kellett folyamodom s légyottot hozni föl ürügyül, hogy szabadulhassak.

A bőségesen fogyasztott pezsgő vakmerő vállalkozásokra tüzelt. Feledtem minden józan okosságot, minden mérsékletet. Villogó szemekkel törtem utat magamnak a csoportok közt. Az illatok, a nevelések a lökdösések, a sikongások, a lopott csókok teljesen meg-részegítettek. Hirtelen éreztem, hogy elsápadok . . . Az én dominóm! De, hol van a másik? A kicsike egyes-egyedül volna hát? Bizonyosan elszakadt az anyjától a tömegben.

Közeledtem. Ibolya illat — ismertem, áradt ki a dominó alól. Ez az illat örüllté

tett. Vakmerően utját állottam. Nagyon is merész lépésem elrémítette, megállott, hátat fordított s menekülni igyekezett.

De már megfogtam. Szorítottam a szüzi karját, magamhoz vontam még gyermekes alakját. És ez az illat!

Beszéltem, bohókat mondtam neki. Magamon kívül voltam . . . Ő azonban szóttalanul folyton menekülni erőlködött, azzal a titkos és bájos rémülettel, azzal az ösztönszerű felháborodással, mely az ártatlanság fegyvere. Én minden áron csókot akartam! Karjaim átfogták, megtört szorításom alatt és leesett az álarca . . .

— Teringettél! . . . A házmesterné!

Bambán nézett rám sanda szemével. Megértettem mindent! . . . Pénzszomja mindjárt első találkozásunk alkalmával megértette vele, hogy belőlem szép pénzt lehet kisajtolni. Mesékkel áltatott, zsebre rakta az ajándékaimat, megitta a boromat s betetőzésül elvitette magát velem az álarcos bábra.

Roppant düh fogott el. Megmarkoltam a dominót s egy rántással lehúztam róla. Undorító volt. Csupasz, mint a madárfiók, piszkos ingével, tarka perkál nadrágjában.

Legott egy sereg álarcos fogott közre bennünket. Üldözöbe fogták a menekülő banyát, utolérték, körül táncolták, míg én a falhoz dülve darabokra téptem a dominót és hangoscn zokogtam.

kap. A kitüntetésre való javaslatétel és a jutalmak kiosztása a kamara főadata, mely éppen ezért fölkéri a kerület munkaadóit, úgy a gyárosokat, mint a kisiparosokat, hogy közöljék vele azon munkásaik névsorát, a rájuk vonatkozó és a jutalomra való érdemességüket bizonyító adatok kíséretében, — akiket a jutalmazásra érdemesnek tartanak. A kitüntetésre való igény előfeltételei a következők: 1) Magyar állampolgárság. 2) Tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás (kapus, kocsis, gyári irodaszolga és más ily természetű szolgálatot teljesítő a jutalomra igényt nem tarthat.) 3) Legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében (tanoncévek beszámíthatók, évadhoz kötött ipari munkában alkalmazottaknál a teljesen betöltött évadok teljes évekként egyenértékűnek tekintetnek.) 4) A rendes munkabér, vagy munkakereset, a bejelentés évében 2000 koronát meg nem haladhat. — Minden feltételek teljesítése hiteles okiratokkal, esetleg a munkakönyvvel, vagy annak hiteles másolatával bizonyítandók. A kellően felszerelt ajánlások legkésőbb i. évi április 15-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamarához.

— Fontos ülésezések. A munkaház-építő bizottság e hó 2-án és 3-án is tartott majdnem félnapra terjedő üléseket. Elfogadta a bemutatott kiosztási tervet, a hiányok pótlását saját hatáskörében fogja elvégezni. — Megállapította az anyag beszerzésére vonatkozó ártejtési hirdetmény szövegét s gondoskodott annak közzétételéről a mindszenti lapban. Más újságban nem hirdeti meg takarékosági szempontból, hanem a lapszámot jogja a vidék nevesebb fakeskedőinek és téglacserép-gyárosainak megküldeni. — Anyagszállítási ajánlatok április hó 15. napjának délelőtti 8 órájáig nyújtandók be Mindszenti község előjáróságához. Elhatározta, hogy a Vajda György-féle háztól lefelé Büchler Gábor házáig a háztulajdonosokat felszólítja az iránt, hogyha a telkeik végébe eső apró földrészleteket meg akarják szerezni, az esetben nyilatkozatot adjanak be a bizottsághoz sürgősen, annak kinyilatkoztatásával, hogy a telkeket megtartják olyan árban, amilyent éreztük a bizottság megállapít.

— Plébánosválasztás Dorozsmán. A Nagy Zakar halálával megüresedett dorozsmai róm. kath. plébános állásra a község képviselő testülete anakokban ejtette meg a választást illetve kijelölést. Hat pályázó közül Orbán János nagymágocsi plébános. 29. Altrikhter Ferenc dorozsmai plébánoshelyettes 12 és Hinterröcker Sándor ceglédi segédlelkész 1 szavazatot kapott. A választás eredményéhez képest a község Orbán Jánost fogja a püspökhöz megerősítésre felterjeszteni.

— Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) Budapest, V. Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság“ című rovatában, közöljük a Triesti általános biztosító társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybelyi ügynöksége: Büchler Gábor, Kertész Mór, Taar Lajos.

— A Tisza vize állandóan emelkedőben van, Tegnap 6.30 magas volt 0 fölötte. Ha még egy keveset árad s az időjárás szelessé válna, a társulatoknak itt-ott már meg kell kezdeni a gátvédelmi munkálatokat.

— Elromlott az idő. Gyönyörű, szép tavaszi napjaink voltak a hét első felében. Am egyet gondolt az idő s visszatolta járását a télbe. Péntekre lehült a levegő s tegnap

már télbe illő havas eső rontotta el a tavasz jó hírnevét.

— Gyilkosság kapával. Borzalmas gyilkosság történt vasárnapra virradóra Kistelekeu. Horváth István és Juhász György kisteleki parasztgazdák a korcsmában egy asztalnál ittak. A szerb háborúról beszéltek. Addig megértették egymást, amíg György trónörökösöt közösen szidták, hanem amikor arról volt szó, hogy most már lesz-e háboru, vagy nem, vitatkozni kezdtek. Összeszóvalkozta. Juhász akkora gorombaságot mondott, hogy arra Horváth nem tudott válaszolni, hanem haza szaladt. Előkapta a kapáját, vissza rohant azzal a korcsmába. Az emberek fölugrottak, várták, hogy mi lesz. Horváth István pedig fölemelte a kapát, lesujtott Juhász György fejére. Amikor lecsillapult a dühös ember, akkorára Juhász halott volt. A gyilkost elfogták. Magay Lajos vizsgálóbíró, Kistelekre utazott.

— Állattenyésztők figyelmébe! Lehetőséges, hogy az állattenyésztésre nagy horderejű felfedezést ismertet mostanában egy új igen érdekes könyv, melynek szerzője bizonyítékokkal erősítve hirdeti, hogy megoldotta a nemzendő generáció nemének irányítását. Nemcsak az ember irányíthatja ezentúl teljesen bizonyosan utódainak nemét és kívánósága szerint fiú vagy leány gyermekben lehetni örömet, hanem ez a természetrajzi felfedezés az állatokra is áll és a gazdák és tenyésztők tetszésük szerint produkálhatnak mén vagy kanca csikót, bika vagy tehén borjut stb. Az érdekes, nagyfontosságú és egyéb nemi problémák megoldását is ismertető könyv címe: Életünk és nemünk. Irta: Aszlányi Dezső. A könyv ára 5 korona, kapható minden könyvkereskedésben vagy a pénz előzetes beküldése ellenében bérmentve postán küldi meg a kiadó: „Modern Irodalom“ kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczy-ut 86.

Katonák a faluban.

A társaskocsi katonákat hozott. Nagy sor ez faluhelyen, ahol ritkán látni délceg, egyenruhás vitézeket és aranyszínű mentéjű tisztrákat. Az esemény annál föltünőbb és titokzatosabb volt a magyar előtt, mert háborus idők ígérkeztek és így a kis hadi csapat megérkezése alkalmas volt a legkülönfélébb találgatásokra.

Csordás Miska, aki épp a politikai kérdésekről tartotta szokásos esti szabad előadását a Diamant depója előtt, legott kisütötte, hogy most már elkerülhetetlen a háboru, mert imhol: a csata robotosai már Mindszentre is megérkeztek, hogy összeszedjék a hadi anyagot.

Az utcán itt-ott kis csoport képződik. Élénken tárgyalják az újságból olvasott eseményeket. Vízihordó lányok busan jönnek-mennek. Mert nem lehet tudni: miként végződik a vizitáció.

Lassankint elül a zaj. Üres lesz az utca nyugvóra tér a falu dolgozó népe. A nagyvendéglő ablakaiból szokatlan erős fény özönlik ki, ami azt jelenti, hogy jól megy a szomszéd gseftje. Mulatnak a tisztrák. Ismerkednek — szilaj zenész mellett — a közgazgatósági hatósággal. Jól van ez így.

Csalogányék ablakából szintén szűrődik ki világosság. Ott is ébren van még Julcsa cselédlány, kinek az ezredorvos „kutyamosója“ — tudomisen — milyen modorban ismerteti a közelgő háboru eshetőségeit. Azután ott is kialszik a mécses. Az éjszaka sötét takaróját ráborítja a falura, a nagy mindenségre . . .

Másnap reggel kocsi roboznak végig a nagyutcán, a rezesbanda kísérete mellett. Hozzák a friss hadi anyagot, a nótáskedvű legényeket. Hej, de szépen is húzza a szegvári rezesbanda tanulhatnának tőle a mindszenti kollégák!

Megkezdődik a sorozás. Válogatják a legények javát. Aki átesett a soron, lódul kifelé. Vagy piros pánthát vesz a Pálkökék szép lányaitól, vagy leereszti az orrát, hogy

majd fölbukik benne a kedvese, aki idekint szívszorogtatva várta az eredményt.

Dél felé már kitudódik, hogy ki esküdtött hűséget a zászló alá. Aki nem esküdhett, az viszi is az irhát, menekül a szegény elől.

Node mindennek van vége. A sorozásnak is. Társaskocsin gördül ki a sorozóbizottság az állomásra. A legények is hazamennek és kisírik magukat az édesanyjuk (vagy a babájuk) keblin. Csordás Miska pedig újfönt magyaráz a depó előtt és afölötti aggodalmának ad kifejezést, hogy a háboru csak meg lesz, mert nem igen válogatott a német a legényben.

A faluban megint csend lesz, Jótékony álomba merül a község golgos népe. Legfeljebb a Csalogányék Julcsája elmélkedik valamin. Tudomisen min . . .

— Kolombus tojása. Egy tanyai iskolában az imádság bevégezése után feláll egy gyerek s így szól: Tanító ur kérem szépen mikor tetszik már az ígérteit beváltani, t. i. Kolombus tojásáról mikor fog nekünk mesélni? Mire a tanító így szólt:

— Gyerekek holnap hozzon mindenki egy tojást, mert Kolombus tojásáról fogok beszélni.

— De tanító ur kérem, nekünk nincs tojásunk — válaszolta az egyik gyerek.

— Hát vaj is jó lesz, ha nincs tojás — felelte a tanító.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) f. é. márczius hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérleget. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 42.331,825 korona és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 05 fillérrel 283.242,702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses- és tükörűveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28.866,290 korona 38 fillér volt, miből 10.652,942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.213,347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13.079,112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitelt át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.577.201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillérre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék mely az idei átutalással egyült 13.017,104 korona 53 fillérre rúg továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rúgó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1.413,602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenkint 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: — 1. Ingatlanok és jelzálog - követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124.531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adósszelei 8.820,000 korona, 8

Készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinél levonásával 11.182.099 korona 57 fillér. Összesen 346.151.371 korona 45 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1909.

Árlejtési hirdetmény.

A Mindszent község belterületéhez csatolt szőlő területen állami támogatással létesítendő munkásháztelep mintegy 180 lakóházához szükséges fenyőfa, tetőcserép és téglanyag szállításának biztosítására ezennel zárt ajánlati versenyt hirdetek.

Ajánlat tehető az összes épületek összes faanyagjára; tetőcserépre és téglára kisebb részletekben is; mindent az egyes háztelkeken a helyszíneire szállítással értvén.

Az épületekhez szükséges anyagok kimutatása a tervekben foglaltatik.

Tervek, szállítási feltételek Mindszent község házánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ajánlatok a szükséges anyagok köbméretjére és ezére vonatkoztatva tehetőek.

Hiányos, elkésett és utóajánlat kizártnak a versenyből.

Ajánlattevő ajánlatával két hétig marad kötelezettségben.

Az eljáró bizottság föntartja magának, hogy a beérkezett ajánlatokból szabadon választhasson, vagy azokat teljesen mellőzze.

Ajánlattevők kötelesek kijelenteni ajánlatukban, hogy a föltételeket, helyi viszonyokat magukra kötelezőnek ismerik.

A kellően lezárt ajánlatok a szállítandó anyag-érték 5 százalékának megfelelő bánatpénzzel — készpénzben vagy megfelelő értékpapirban — látandók el és folyó hó 15-én délelőtt 8 óráig Mindszent község előljárogóságához „Munkásházanyag“ megjelöléssel nyújtandók be, ahol azok ugyanazon napon délelőtt 8 órakor nyilvánosan fölbontatnak.

Mindszent, 1909. évi április hó 3-án.

Veres Sándor

1—2

biró.

Kiadó-üzlethelyiség.

Miután előrehaladott korom miatt a bognár-mesterséggel fölhagyok, hajlandó vagyok igen kedvező föltételek mellett üzletemet átadni. Esetleg csak a bolthelyiség is kiadó, mely bármiféle üzletnek igen alkalmas és jó helyen van. Gémes Fábán, bognár-mester Mindszenten. Az üzlet, vagy csak a helyiség azonnal átvehető.

PIRSZÉN.

(KOKSZ)

A jövő szezónra van szerencsém ajánlani: Budapesti légszeszgyári darabos pirszenet métermázsánként 5 korona 10 fillérért, dió pirszenet 5 korona 20 fillérért. — Bécsi darabos légszeszgyári pirszén Szegedről 4 korona 70 fillér. Az árak Mindszenten átvéve értendők. Akik kötésre hajlandók a fenti árak mellett kokszot rendelni, azok sziveskedjenek üzletemben jelentkezni, ahol előjegyzéseket szivesen elfogadok. Tisztelettel Baksay Illés, kereskedő.

ÉRTESÍTÉS.

Szives tudomására hozom a tisztelt közönségnek, hogy kereskedésemben zárt üvegben

Esztergomi hegyi bor

mely betegeknek is mint gyógybor nagyon ajánlható, mindenkor kapható. E bornak kiváló jó minőségeért és tiszt-

tánkezeltségeért teljes szavatosságot vállalok.

Esztergomi hegyi bor akár fehér, akár siller színben, literje 60 fillér.

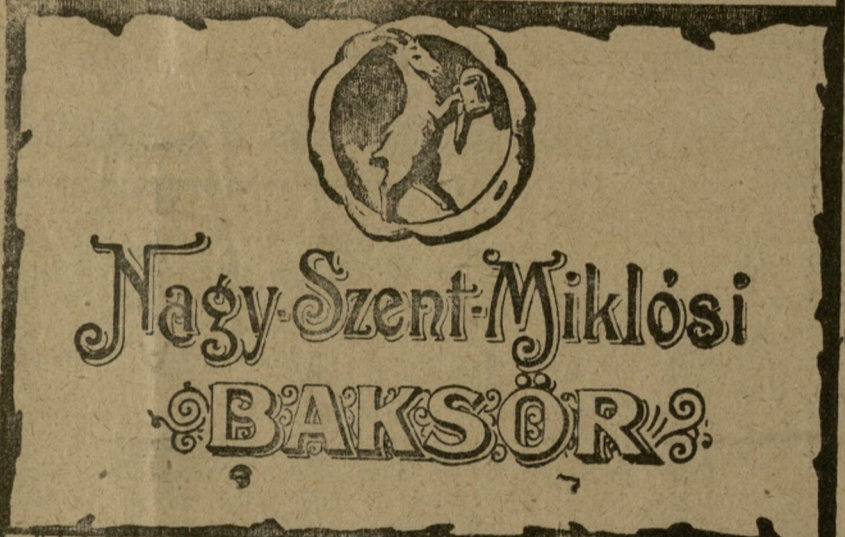
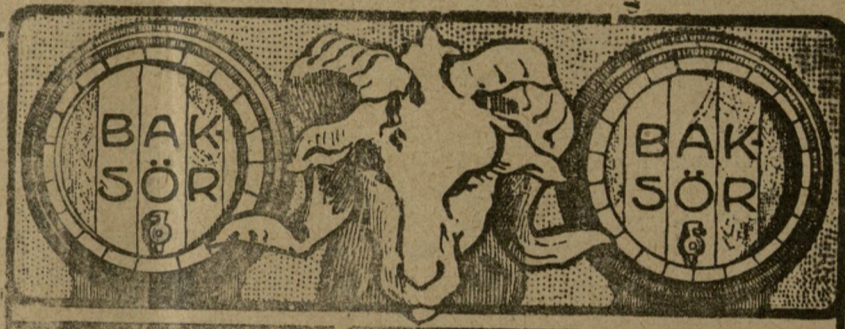
Teljes tisztelettel

3—3

STEINDL JÁNOS.

Uj cipész-üzlet.

Van szerencsém a mélyentisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy folyó évi március hó 29-én, a Beneutca 428. számú házban uj cipész-üzletet nyitottam. Kiszolgálások úgy beteg, mint egészséges lábakra pontosan és szolid árakban eszközöltetnek. Szives pártfogást kér NAGY ANTAL, cipész-mester. — Ugyanott egy jó fiu tanulól felvétetik. 2—2

VÉRSZEGÉNYEKNEK,
IDEGESEKNEK, SOVÁNY-
SÁGBAN, ÁLMATLANSÁG-
BAN SZENVEDŐKNEK,
GYENGÉLKEDŐKNEK LEG-
ZAMATOSABB, LEGTÁPLÁ-
LÓBB, LEGKEDVELTEBB ITAL.

SÖRFÖZŐ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
NAGY-SZENT-MIKLŐS

Házeladás.

Gyenes Vilmos háza, mely a vásártéren van, kedvező fizetési feltételek mellett, szabadkézből eladó, esetleg a benne levő kovácsműhely-berendezéssel együtt. Tudakozódhatni ugyanott.

Két szoba butor

iróasztalok és többrendbeli konyhaeszközök jutányos áron azonnal eladók özv. Kohn Adolfnál Mindszenten. 5

Legjobb bor!

Kitűnő, zamatos, válogatott kürti szőlőből szüretelt boraimat kimérésben literenkint 24 krajcárért árusítom.

Bertók János
vendéglős.

Csongrádmezei lerakat: FLEISSIG JÓZSEFNÉL Hódmező-Vásárhelyen.
Mindszenten STEINDL JÁNOS vas-, fűszer- és
= kapható: csemegekereskedőnél